

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

I. С. Козіш
квітня 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту під час вступу на навчання для здобуття ступеня магістр зі спеціальності 229 «Громадське здоров'я»

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма фахового іспиту для здобуття ступеня «магістр» є нормативним документом для оцінювання підготовленості вступника для здобуття ступеня магістр за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» в Сумському державному університеті.

Мета – визначити рівень розуміння вступниками актуальних суспільно значущих процесів і проблем у сфері громадського здоров'я відповідно до вимог Стандарту вищої освіти з громадського здоров'я для освітнього рівня бакалавра.

Фаховий іспит відбувається у вигляді письмового тестового іспиту: абітурієнти виконують тестову роботу з наступних розділів: «Основи демографії», «Епідеміологія», «Пропедевтика громадського здоров'я», «Гігієна навколишнього середовища». Питання охоплюють основні розділи з професійної підготовки та засвідчують рівень теоретичної підготовки вступників. Письмове тестування триває 80 хвилин.

ТИПОВІ ПИТАННЯ З РОЗДІЛІВ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

На фаховий іспит виносяться питання з розділів «Основи демографії», «Епідеміологія», «Пропедевтика громадського здоров'я», «Гігієна навколишнього середовища».

Фаховий іспит на здобуття ступеня «магістр» вимагає від вступника:

- ✓ оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники,

значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень;

✓ демонструвати розуміння впливу факторів навколишнього середовища на організм людини і здоров'я населення;

✓ проводити гігієнічну оцінку факторів навколишнього середовища та їх відповідності гігієнічним нормативам;

✓ оцінювати закономірності суспільного та індивідуального здоров'я, факторів його формування, основних напрямів роботи системи громадського здоров'я, планування і діяльності служб та закладів охорони здоров'я.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

Основи демографії

1. Статистичне спостереження населення. Історія виникнення і розвитку демографії в Україні та Світі. Об'єкт і предмет дослідження, методологія вивчення. Основні принципи проведення переписів населення. Історія переписів населення в Україні і Світі. Поточний облік населення.

2. Чисельність і структура населення. Абсолютна чисельність населення. Структура населення в Україні та Світі. Статова структура, вікова структура, старіння населення. Графічні методи аналізу структури населення.

3. Метод демографічних коефіцієнтів. Поняття демографічних коефіцієнтів. Середнє населення. Коефіцієнти ймовірності.

4. Шлюбність та розлучуваність. Шлюбність, як демографічна категорія. Шлюбна та сімейна структура населення.

5. Народжуваність і плідність. Демографічне поняття народжуваності. Показники народжуваності.

6. Статистичне вивчення смертності. Демографічне поняття смертності. Показники рівня смертності. Індексний аналіз смертності. Типи малякової смертності. Материнська смертність.

7. Стандартизація демографічних коефіцієнтів. Проблеми співставлення статистичних показників. Методи стандартизації, характеристика, оцінка результатів.

8. Демографічний стан та демографічні таблиці. Система показників демографічних таблиць смертності. Система показників таблиць смертності.

9. Демографічна сітка. Методи побудови таблиць.

10. Режим відтворення населення. Поняття режиму відтворення населення.

11. Демографічні моделі. Необхідність побудови демографічних моделей.

12. Демографічне прогнозування. Цілі та завдання демографічного прогнозування. Історія демографічних прогнозів.

Епідеміологія

1. Предмет і задачі епідеміології.

2. Методи в епідеміології.
3. Епідемічний процес та його ланки.
4. Рушійні сили епідемічного процесу
5. Поняття про епідемічний процес. Особливості епідемічного процесу при антропонозах, зоонозах, сапронозах.
6. Механізм, чинники, і шляхи передачі інфекційного захворювання. Теорія механізму передачі збудників інфекційних хвороб Л.В. Громашевського.
7. Сприйнятливість організму до інфекційних захворювань - третя ланка епідемічного процесу.
8. Кількісні та якісні прояви епідемічного процесу.
9. Вплив соціального фактора на розвиток епідемічного процесу.
10. Значення природного фактора на розвиток епідемічного процесу.
11. Визначення та класифікація надзвичайних ситуацій.
12. Епідеміологічне обстеження осередку.
13. Принципи протиепідемічної роботи в осередках інфекційних хвороб.
14. Внутрішньолікарняні інфекції. Види і методи дезінфекції. Стерилізація і її етапи, контроль.
15. Імунопрофілактика. Препарати для створення активного і пасивного імунітету.

Пропедевтика громадського здоров'я

1. Громадське здоров'я в контексті міжнародної та національної політики.
2. Завдання громадського здоров'я, його складові.
3. Поняття здоров'я та хвороби. Індивідуальне, групове та громадське здоров'я.
4. Показники здоров'я населення та їх оцінка.
5. Медичні показники, що характеризують здоров'я населення.
6. Фактори ризику захворювань.
7. Промоція здоров'я. Основні детермінанти здоров'я.
8. Критерії та оцінка здоров'я. Методика вивчення та оцінка факторів, які впливають на здоров'я населення.
9. Глобальний тягар хвороб в Україні і світі, основні причини смертності населення.

Гігієна навколишнього середовища

1. Гігієна як наука, її мета, завдання, зміст, методи гігієнічних досліджень
2. Гігієнічне значення складових біосфери (атмосфери, гідросфери, літосфери).
3. Гігієнічне значення клімату, погоди, їх вплив на здоров'я населення.
4. Гігієна води та водопостачання
5. Гігієна ґрунту та очистка населених місць.
6. Гігієна повітря

7. Гігієна харчування, його екологічні та соціальні проблеми. Оцінки харчового статусу людини, її потреб в харчових речовинах та енергії.
8. Здоровий спосіб життя, особиста гігієна.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

Екзаменаційні білети містять 25 тестових завдань, які поділені рівномірно за вищевказаними розділами. Містять чотири і більше варіантів відповідей. Тестові завдання закритої форми, мають лише один правильний варіант.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Комісія оцінює письмові відповіді вступника на тестові завдання за 100-200 бальною шкалою. Вступники, які набрали менше 100 балів, отримують оцінку «незадовільно» і до подальшої участі у конкурсному відборі не допускаються. Вступники, які набрали 100 і більше балів, допускаються до участі у конкурсному відборі.

Для отримання позитивної оцінки із вступного випробування вступнику потрібно пройти мінімально-допустимий тестовий поріг на рівні 30 % від загальної кількості тестових балів.

За кожну правильну відповідь на завдання нараховуються тестові бали, за невірну відповідь нараховується 0 балів. Одержані тестові бали за вступне випробування переводяться в 100-200 бальну шкалу (з округленням до цілого, за правилами математичного округлення) за наступним алгоритмом:

$$O = O_{\min} + k \cdot (N - r \cdot T), \text{ де}$$

- O – оцінка із вступного випробування за шкалою 100-200 балів;
- O_{\min} – мінімальна оцінка із вступного випробування за шкалою 100-200 балів, при якій вступник допускається до участі у конкурсному відборі;
- k – коефіцієнт переведення тестових балів в шкалу 100-200 балів, при цьому:

$$k = 100 / T \cdot (1 - r)$$

- r – мінімально-допустимий тестовий поріг з точністю до 0,01, який встановлюється в межах від 0 до 1, але не менше 0,10;
- T – загальна кількість тестових балів, яку вступник може отримати під час вступного випробування;
- N – кількість тестових балів, яку вступник отримав під час вступного випробування.

За умови якщо кількість тестових балів, яку вступник отримав під час

вступного випробування (N) становить «0», то вступник отримує оцінку «незадовільно» і до подальшої участі у конкурсному відборі не допускається.

Нарахування тестових балів

За кожну правильну відповідь на тестове запитання нараховується 8 тестових бали. Невірна відповідь – 0 балів.

Загальна кількість тестових балів (Т), яку вступник може отримати під час вступного випробування – 200 тестових бали.

Кількість тестових балів за вступне випробування (N) розраховується як сума тестових балів за виключенням тестових балів знятих за виправлення в аркуші відповідей (якщо передбачено програмою).

Політика щодо виправлень

За кожне виправлення знімається 1 тестовий бал від загальної кількості тестових балів (Т), яку вступник може отримати на вступному випробуванні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основи демографії.

1. Громадське здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузева [та інш.] — Вінниця: Нова Книга, 2013 . - 560 с.

2. Біостатистика: підручник. / [Грузева Т.С., Лехан В.М., Огнєв В.А. та ін.]; за заг. ред. Грузевої Т.С. - Вінниця : Нова Книга, 2020. - 384 с.

3. Москаленко В. Ф., Гульчій О.П., Голубчиков М.В. та інш. Біостатистика. - К.: Книга плюс, 2010. - 184 с.

Епідеміологія

1. Н. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. Спеціальна епідеміологія. Підручник. Вид-во «Медицина», 2018, с. 368.

2. Н. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. Загальна епідеміологія. Навчальний посібник. 4-е вид. Вид-во «Медицина», 2018, с. 200.

3. епідеміологія: протиепідемічні заходи : навчальний посібник / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, Н. І. Ільїна [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 288 с.

4. Офіційний сайт МОЗ України // www.moz.gov.ua.

Пропедевтика громадського здоров'я

1. Міхеєнко, О. І. Загальна теорія здоров'я: навч. посіб. / О. І. Міхеєнко. — Суми : Університет. кн., 2019. — 156 с.

2. Методичні вказівки до практичних занять на тему "Основи політики ВООЗ у сфері охорони здоров'я у різних країнах. Стратегія 2020" з дисципліни "Пропедевтика громадського здоров'я" [Електронний ресурс] : для студ. спец.: 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. В. Любчак, В. А. Сміянов, О. І. Сміянова. — Електронне видання каф. Громадського здоров'я. — Суми : СумДУ, 2019. — 28 с. — URL: <http://libserver.ssu.localnet:8080/library/docs/rio/2019/m4632.pdf>

3. Методичні вказівки до практичних занять на тему "Система медичної допомоги" з дисципліни "Пропедевтика громадського здоров'я" [Електронний

ресурс] : для студ. спец.: 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. В. Любчак, В. А. Сміянов, О. І. Сміянова, Ю. К. Васильєв. — Електронне видання каф. Громадського здоров'я. — Суми : СумДУ, 2019. — 28 с. — URL: <http://libserver.ssu.localnet:8080/library/docs/rio/2019/m4631.pdf>

4. Охорона здоров'я в Україні: навч. посіб. / В. П. Петков, С. В. Петков, Є. Ю. Соболев та ін. — К. : Скіф, 2017. — 288 с.

5. Офіційний сайт Центру громадського здоров'я МОЗ України <https://www.phc.org.ua/>

Гігієна навколишнього середовища

1. Основи екології та профілактична медицина: Підручник для мед. ВНЗ І-ІІІ р.а. Затверджено МОЗ/ Д.О. Ластков, І.В. Сергета, О.В. Швидкий, А.Ю. Сергієнко та ін. - К., 2017. — 472 с.

2. Гігієна та екологія : підручник / [В. Г. Бардов, С. Т. Омельчук, Н. В. Мережкіна та ін.] ; за заг. ред. В. Г. Бардова. - Вінниця : Нова Книга, 2020. - 472 с.

3. Гігієна з основами екології: Навчально-методичний посібник для мед, ВНЗ І-ІІІ р.а. Схвалено МОЗ/ Довженко Л.В., Лінькова І.К. - К., 2017. - 49 с.

4. Гігієна дітей і підлітків: Підручник / за ред. проф. В.І. Берзіня /. - К.: Асканія, 2012. - 304 с.

Схвалено на засіданні приймальної комісії
Протокол № 11 від 08.04 2024 р.

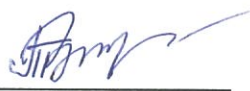
Відповідальний секретар
приймальної комісії

(підпис)

Рой І.О.
(прізвище, ініціали)

Голова фахової
атестаційної комісії

(підпис)

Івахнюк Т.В.
(прізвище, ініціали)

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії

_____ 2024р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

**фахового іспиту під час вступу на навчання для здобуття
ступеня магістр зі спеціальності 229 «Громадське здоров'я»**

Варіант № __

1. Про що свідчить показник темпу росту?
 - A. Про відсоткове відношення абсолютного приросту до попереднього рівня.
 - B. Про різницю між рівнями явища / ознаки цього року до попереднього
 - C. Про абсолютне значення одного відсотку приросту.
 - D. Про відсоткове відношення даного рівня до попереднього рівня взятого за основу явища / ознаки

2. Епідеміологія інфекційних хвороб – це наука про:
 - A. Закономірності епідемічного процесу, заходи боротьби та профілактики інфекційних хвороб.
 - B. Перебіг епізоотичного процесу та режимно-обмежувальні заходи.
 - C. Закономірності інфекційного процесу та надання лікувально-профілактичної допомоги.
 - D. Стан здоров'я населення та чинники, що його формують, і обґрунтування заходів у напрямку збереження, зміцнення і відновлення здоров'я.
 - E. Перебіг епідемій та вивчення епідемічної ситуації.

3. Назвіть провідні чинники ризику для здоров'я за даними ВООЗ:
 - A. Небезпечний секс
 - B. Високий кров'яний тиск
 - C. Тютюнокуріння
 - D. Надмірне вживання алкоголю

Е. Все перераховане вище

.....

19. Вкажіть основні соціально небезпечні інфекційні захворювання:

- А. Туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД, гепатити В і С.
- В. Стенокардія, інфаркт міокарда, дифтерія
- С. Діарейні захворювання, психічні хвороби, малярія
- Д. Туберкульоз, вітрянка, кашлюк
- Е. ВІЛ-інфекція/СНІД, інфаркт міокарда, кір

.....

20. Згідно визначенню Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), система охорони здоров'я це:

- А. Сукупність усіх організацій, людей та дій, основним завданням яких є сприяння, відновлення чи підтримка здоров'я
- В. Піраміда закладів охорони здоров'я громадської власності
- С. Дії медичного персоналу для покращення здоров'я населення
- Д. Сукупність профілактичних програм та заходів
- Е. Дії та заходи лікувальної спрямованості

Голова фахової
атестаційної комісії

(підпис)

Івахнюк Т.В.
(прізвище, ініціали)

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Шифр _____

АРКУШ ВІДПОВІДІ

фахового іспиту під час вступу на навчання для здобуття
ступеня магістр зі спеціальності 229 «Громадське здоров'я»

Варіант № _____

№ питання	A	B	C	D	№ питання	A	B	C	D
1					18				
2					19				
3					20				
4					21				
5					22				
6					23				
7					24				
8					25				
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									

УВАГА!!! Завдання мають кілька варіантів відповідей, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант та позначте його, як показано на зразку.

Кількість виправлень впливає на загальну оцінку роботи!

A	B	C	D
X			

Кількість правильних відповідей - _____

Кількість балів за них - _____

Кількість виправлень - _____

Знято балів за виправлення - _____

Всього балів
з урахуванням знятих - _____
(числом та прописом)

Голова комісії _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)